

د افغانستان اسلامي جمهوري
د ارشاد، حج او اوقافو وزارت

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د ۱۳۹۷ مالي کال لاسته راوړنې

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د ۱۳۹۷ مالي کال لاس ته راوړنې

د ارشاد، حج او اوقافو وزارت د افغانستان داسلامي جمهوريت دملی یوالي حکومت دلوړواهدافو دتحقق په موخه چې ولس ته د غوره خدمتونو وړاندې کول دي دپلان له مخې په مرکز او ولایاتو کې په څلورو برخو (ارشاد، حج ،اوقاف او اداري) کې تنظیم اوپه ۱۳۹۷لمریزکال کې سرته رسولي دي.

برنامی	کړنې
ارشادی	الف: د مساجدو، حسینيو او قراوو په برخه کې: 1. د اجتماعي ستونزو دحل او دتولنی داصلاح په موخه د جمعو په ورځو کې د جمعو د خطبو لپاره د (۵۲) عنوانه خطبو ترتیب او د جوماتونو دمنابرو له لاری یی خلکو ته وړاندې کول. 2. لکه (د بنځو په وړاندې تاو تريخوالی، د بنځو او اطفالو اقتصادي او ټولنیز حقوق، د خوړو مصونیت ، د دولتي او امنیتي قوتونو څخه حمایت، د مخدره موادو سره مبارزه، د اداری او اخلاقی فساد او انساني قاچاق سره مبارزه) او داسی نور عنوانونه . 3. د (۲۰۰) ملیونو افغانیو په لگښت په پلازمینه او ولایتونو کې د (۴۳۹) مسجدونو او حسینيو، ترمیمول او ورته فرشونو برابرول او توزیع کول. او د (19) بابو اداري تعمیرونو او د حاجو (2) بابه مجتمعاتو ترمیمول. 4. د ازموینی له لاری د کابل ښار په مساجدو کې د روژې په مبارکه میاشت کې د تراویحو د ختم لپاره د (۱۷۰۰) قاریانو او حافظانو ټاکل او اړوندو جوماتونو ته معرفی کول. 5. دلمړی ځل لپاره د وزارت په رسمی چوکاټ کی دامامانو او خطیبانو دتحصیلی سويي د ارتقاء په موخه د ائمه وو د تدریب انستیتیوت ، او دقراوو دتحصیلی سويی د ارتقاء، په موخه د قرانت عالی معهد تاسیس. 6. د قرآن کریم په نړیوالو سیالیو کی دگډون لپاره په ټول هیواد کی دحفظ اوقرائت ازاده سیالی په لاره اچول او د (۷) زره گډونوالو قاریانو له جملی څخه د (۱۲) غوره قاریانو انتخابول. 7. دوزارت د سترو لاسته راوړنو له جملی څخه یو هم دهیواد د شهیر قاری (استاد قاری برکت الله سلیم) له لوری دنړی په کچه دلمړی ځل لپاره په (۱۴) روایتونو سره به ملی رادیو تلویزون کی د قران کریم ثبتول دی چی دهغو له جملی څخه (۱۰) روایتونه یی پخوا ثبت شوی او په تیر کال کی د (قالون) په روایت سره بشپړ قرآن کریم ثبت شو او د نورو روایاتو ثبتول دوام لری . 8. له امامانو او علماوسره د دوامداره اړیکو دټینگښت په موخه په مرکز او ولایاتوکی د شوراگانو رامنځ ته کول. 9. دعلمو او خطیبانو لپاره په بیلا بیلو برخو کی د ورکشاپونو او سمینارنو دایرول . 10. لکه (دښځواوکوچنیانو شرعی اوقانونی حقوق ، له نشه یی توکو سره مبارزه ، له اوربند څخه ملاتړ، د ولادتونو ترمنځ فاصله رامنځ ته کول، له سولی څخه ملاتړ، تاوتریخوالی مخنیوی او....) 11. د خطیبانو او علماو د ظرفیت لوړونی او دتجاربو د لیرد اوشریکولو په موخه له اسلامی هیوادونو سره تفاهمنامی رامنځ ته کول. 12. (لکه د مصر جمهوری دولت سره د امامانو او خطیبانو د استولو په هکله تفاهم).

10. دلمری ځل لپاره دجوماتونو د خطیبانو، امامانو او مؤذنینو بستونه له اجیری څخه د (رتب او معاش) دنوی سستم ته لورول.

ب : د فتوا ، تدقیق او چاپ په برخه کی :

1. دهبواد والو د فقهی ستونزو د حل په موخه په تحریری ډول د (۷۲) اوپه شفاهی ډول د (۳۰۰) عنوانه شرعی فتواگانو صادرول.
2. دملي اردو او ملي پولیسو په جزوماتونو، محابسو او د کوچنیانو روزنیزو مرکزونو کې دعلمای کراموله له لوري د (۱۷۲) ورځو لپاره ارشادي او دعوتی پروگرامونه په لاره اچول.
3. دلمری ځل لپاره امامانو او خطیبانو ته د لا اسانتیاو برابرولو او دموعظو او خطبو د لابنه انسجام په موخه د (جمعی خطبو) ترعنوان لاندی په دوه جلده نږدې (۱۳۰۰) پاڼو کی جمعا (۳۰۰۰) ټوکه کتابونه په دری ژبه تالیف، چاپ او پر امامانویشل اود پښتو ژبی ژباړه یی تکمیلول اوچاپ ته اماده کول.
4. داسلامي ثقافت د نشر او دعوت په موخه د (۶۷) علمي مقالو لیکل، د (۱۲) علمي او تدقیقي اثرونو چاپول، د پیام حق مجلې (۱۴۴۰۰) نسخو چاپ ، نشر او توزیع کول.
5. په روان کال کی د قران کریم د(۶) خطي اولاسي نسخو تصحیح، بیا کتنه او دچاپ او نشر په هکله نظر ورکول .
6. د عامه پوهاوی لوړوالي او بدو تبلیغاتو دمخنیوی په موخه په بیلا بیلو موضوعاتو کی د (9) جلدو کتابونو او رسالو چی ټوټل (18000) نسخې کیږی چاپ او خپرول . لکه (خطبه های جمعه ، اشنایی با بزرگان دین ، دامامانو او خطیبانو دخطبو لارښود ، رهنمای خطبه برای خطباء ، په اسلام کی دښځو حقوق ، اخوت اسلامي) اوداسي نور.
7. د لومړی ځل لپاره په هیواد کی د اسلامی نړۍ د ستر امام حضرت امام ابوحنیفه (رح) په نامه دولتي لوی نشان جوړول اوهمدا راز د هیواد د سترو اومشهورو مفسرینو، محدثینو، فقهانو او عارفینو هریو (علامه ابن حبان بستي هلمندي ، امام فخرالدین رازي ، حضرت شاه ولی الله دهلوي ، حضرت علی هجویری ، حضرت مولانا یعقوب چرخي) په نومونو دولتي مډالونو جوړول.
8. د تاریخي ورځو او دیني مناسبتونو لمانځل او د دیني اوملی شخصیتونومعرفي کول لکه: د نبوي میلاد او دقرانکریم دنزول لسيزي لمانځل ، دعلامه ابن حبان بستي د شخصیت معرفي کولو په اړه علمي او تحقیق سمینار. دامام ابوحنیفه رحمة الله علیه د مقام په اړه علمي اوتحقیقي سمینار.
9. دلومړي ځل لپاره د افراطیت دمخنیوي او د اعتدال د فرهنگ دترویج په هدف د وزارت په تشکیلاتوکي د اعتدال په نامه ریاست رامنځ ته کول.
10. په مرکز او ولایتونو کې د (۳۴۱۱) مدرسو له جملې څخه په تیر کال کې د (۱۰۴) مدرسو ثبت او راجستر او همدا راز جمعا د (۹۳) دارالحفاظونو ثبتول.
11. په ټول هیواد کې د مزخرفاتو او منکراتو دمخنیوي لپاره دفالبینانو، ساحرانو، کوډگرانو او کف شناسانو (۷۰۰) دوکانونو او فعالیتونو بندول او ورڅخه تعهد اخیستل.
12. د فساد دمخنیوی لپاره دولتي اداراتو ته دسیارو مبلغینو لیږل.

1. د حج په برخه کې خدمات کال په کال د بهبود او پرمختګ په لور روان دي چې په ۱۳۹۷ کال کې هم د حجاجو لپاره لازم خدمات وړاندې شوي لکه: - د (۲۹۴۴۰) حاجيانو تنظيمول او حج ته استول. - د هيواد په داخل کې د لازم خدماتو وړاندې کول. - په حرمينو شريفينو کې دارشادي او اداري خدماتو وړاندې کول. - په مشاعرو کې د ريل ، ترانسپورت او اضافي خدماتو وړاندې کول. - دحجاجو لپاره تغذيه برابرول. - د حاجي د اوسيدو دځای او حرم ترمنځ د ترانسپورتیشن تيارول. - د صحي او روغتيايي خدماتو وړاندې کول. اوداسې نور. 2. د طرز العمل په اساس دحجاجو د لارښوونې او حجاجو سره دهمکارۍ په موخه د (۶۵۰) ناظمينو د انتخاب لپاره په ټول افغانستان کې د علماوو ، امامانو ، خطيبانو د پوهنتون او ديني مدارسو له استاذانو ذکور او اناثو څخه عمومي ازموينه اخيستل. 3. حجاجوته د غوره خدماتو د وړاندې کولو لپاره د(۶۷۰) ناظمينو، (۳۰) مساعدينو او د (350) بعثي غړو، چې له دی جملې څخه (۶۰) يي صحي او روغتيايي ټيم دی دسعودی عرب هیواد ته استول. 4. په مدینه منوره کې دافغانی حجاجو لپاره د وزارت په هڅه او هاند د لومړی ځل لپاره د (مکتب افغانستان) په نامه دفتر پرانیستل. 5. په ۱۳۹۷ کال کې په منظمه توګه د افغانی سري میاشتي ریاست سره د (۲۸) میلیونه (۷) لکه او (۶۰) زره افغانیو او د معلمینو د قرصی صندوق سره (۲۸۷۶۰۰) ډالرو مرسته . 6. د (۵۰) زرو معتمرینو او زائرینو د لیږد له پروسې څخه نظارت چې دخصوصی شرکتونو له خوا د عمرې د ادا کولو په موخه حرمینو شریفینو، عتباتو او د اهل هنودو زیاراتو ته استول کیږي .	حج ، عمره او زیارت
---	-----------------------------------

	د اوقافي ملکیتونو دساتنې او ورځځه د سالمې ګټې اخیستنې، د عوایدو راټولولو، د شرعي لارښوونو په رڼا کې مصرفولو، د غصبې املاکو استرداد او غاصبین عدلي او قضايي ارګانونو ته معرفي کولو په موخه لاندې عمده کړنې ترسره شوي دي: 1. داوقافي چارو د ښه سمون او د عوایدو د قانوني راټولولو او مصرفولو په منظور د اوقافو قانون تسوید او په اړوندو مراجعو کې یې د کار تعقیب (چې اوس مهال دکابینې دقوانینو له کمیتي څخه خلاص او کابینې ته دتصویب لپاره وړاندې شوی دی). 2. د (۳۲۷۰۰) جریبه وقفې ځمکو او (۱۴۴۲) بابه دوکانونو په اجاره ورکول او له دی درکه د (۸۵) میلیونو عوایدو راټول او وقفې ځانګړي بانکي حساب ته یې انتقالول چې دتیرکلونو په پرتله (۲۵٪) زیاتوالی په ګوته کوي. 3. د لومړي ځل لپاره د اړوندو اداراتو په مرسته شاوخوا (۸۰) جریبه اوقافي غصب شوو ځمکو، (۲) بابه غصب شوو وقفې حویلیو او (۷) بابه وقفې غصب شوو دوکانونو استرداد او دغاصبینو له لاسه یې ژغورل. 4. د (۵۰۷) جریبه نویو وقفې ځمکو چې د حقیقي اوحکمي اشخاصو له خوا وقف شوی دی ثبت او راجستروول. 5. د اوقافي ملکیتونو دساتنې او مراقبت په غرض تراوسه مجموعاً (۱۰) قطعې ځمکه احاطه شوی چې ددې جملې څخه په تیرکال کې (۱۵۰) جریبه ځمکه احاطه شوی ده. د هدیره چارو دښه تنظیم اودخلکو دپورته کولو په موخه د کابل د څلورو سمتونو (چارآسیاب، خاک جبار، سروبي، استالف) په مناسبو ځایونو کې (۶۰۰) جریبه ځمکه دهدیره لپاره ځانګړی کول.
اداري	1. د وزارت ټوله عادي بودیجه (۱۴۷۶۵۷۷۰۰۰) یومليارد، څلورسوه او شپږ اویا میلیونه او پنځه سوه او اوه اویازره افغانۍ وه چې له دی جملې څخه (۹۵) سلنه یې مصرف شوی ده. 2. له (۴۰۷) ملیونه افغانۍ انکشافی بودیجې څخه (۸۷) سلنه بودیجه مصرف شوی ده چې دتیر کال په پرتله په مصرف کې ۷٪ زیاتوالی ښیي. 3. دمرکز اولایتونو له دواړوګوډونو څخه دمساجدو داعمـار (۹۴) پروژې بشپړول. 4. د (۶۷) ملیونه افغانیو په لګښت د بلخ ولایت د مبارکي روضی دنوي جامع جومات داعمـارچاري بشپړول. 5. دازادي سیالۍ له لارې د (۱۵۰۰) نه زیات اداري او دیني چارو کارکونکي په دندو ګمارل. 6. د قرائت عالي معهد ودانۍ د (۷) ملیونوافغانیو په لګښت آبدول.